

سورة الضحى

SURAH AD-DUHA

(BAN MAI - 93)

Mặc khải tại Makkah

◆. Lý do của việc mặc khải Surah Ad-Duha:

Imam Ahmad (r) ghi chép lại rằng ông Jundub (رضي الله عنه) đã nói như sau: “Thiên sứ Muhammad (ﷺ) ngã bệnh và Người (ﷺ) đã không thể đứng dâng lễ nguyện Solah trong một hay hai đêm được. Sau đó thì có một người phụ nữ đến gặp Thiên sứ Muhammad (ﷺ) và nói: “*Hỡi Muhammad! Cuối cùng Người bạn¹ của Người cũng đã từ bỏ Người.*”

Vì thế, Allah (ﷻ) đã mặc khải:

قال الله تعالى: ﴿ وَالضُّحَىٰ (١) ﴾ ﴿ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ (٢) ﴾ ﴿ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ (٣) ﴾

1- Thề bởi ban mai; 2- Và bởi ban đêm khi nó tĩnh mịch; 3- Rabb của Người không bỏ rơi cũng không ghét Người.

Imam Al-Bukhari, Imam Muslim, Imam At-Tirmidhi, Imam An-Nasa'i, Imam Ibn Hatim và Imam Ibn Jarir đều đã ghi chép lại Hadith này.

¹. Thiên thần Jibra'il (ﷺ)

Ông Jundub (ﷺ); đó là Ibn `Abdullah Al-Bajali Al-`Alaqi. Ông Al-Aswad bin Qays (ﷺ) thuật lại rằng ông đã từng nghe ông Jundub (ﷺ) nói rằng trong một khoảng thời gian Thiên thần Jibra'il (ﷺ) chạm đến với Thiên sứ của Allah (ﷺ) thì những kẻ thờ đa thần đã nói với Người (ﷺ) như sau: **'Đấng Chủ Tể của Muhammad đã từ bỏ Ngươi rồi.'**

Chính vì thế mà Allah (ﷻ) đã mặc khải xuống Surah Ad-Duha.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah, Đấng Rất mực Độ lượng, Đấng Rất mực Khoan dung.

وَالضُّحَىٰ (١)

1- Thề bởi ban mai;

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ (٢)

2- Và bởi ban đêm khi nó tĩnh mịch;

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ (٣)

3- Rabb của Ngươi không bỏ rơi cũng không ghét Ngươi.

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ (٤)

4- Và chắc chắn, Đòi sau tốt cho Ngươi hơn đòi sống (hiện tại).

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ (٥)

5- Và chắc chắn, Rabb của Ngươi sẽ ban cho Ngươi điều làm Ngươi hài lòng;

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ (٦)

6- Há Ngài đã không thấy Ngươi mồ côi nên đã ban cho một chỗ nương tựa?

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ (٧)

7- Và thấy Ngươi lang thang (tìm Chân lý) nên đã ban cho Chỉ đạo?

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ (٨)

8- Và thấy Ngươi nghèo khó nên đã ban cho sự giàu có?

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ (٩)

9- Bởi thế, đối với trẻ mồ côi chớ nên bạc đãi (chúng);

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ (١٠)

10- Và đối với người hỏi xin chớ nên xua đuổi (họ);

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ (۱۱)

11- Và hãy tuyên bố về Ân huệ của Rabb của Người.

Allah (ﷻ) đã mặc khải:

قال الله تعالى: ﴿ وَالضُّحَىٰ (۱) ﴿ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ (۲) ﴿ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ (۳) ﴾

((1- Thề bởi ban mai;))

((2- Và bởi ban đêm khi nó tĩnh mịch;))

((3- Rabb của Người không bỏ rơi cũng không ghét Người.))

Ông Al-`Awfi (رضي الله عنه) thuật lại rằng ông Ibn Abbas (رضي الله عنه) đã nói như sau:

“Khi Thiên kinh Qur’an được mặc khải cho Thiên sứ của Allah (ﷻ) và Thiên thần Jibril (جبريل) đã trì hoãn đến với gặp Người (ﷺ) trong một số ngày. Vì thế, Thiên sứ của Allah (ﷻ) đã ít nhiều bị ảnh hưởng không hay về điều này. Những kẻ thờ đa thần đã chế giễu Người (ﷺ) như sau: ‘**Đấng Chủ Tể của Người đã bỏ rơi và ghét bỏ Người**’. Vì lẽ đó, Allah (ﷻ) đã mặc khải: (مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ – Rabb của Người không bỏ rơi cũng không ghét Người).”

Cũng vì nguyên nhân đó mà Allah (ﷻ) đã tuyên thề bởi buổi ban mai và ban đêm; như Allah (ﷻ) đã phán: (وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ – Và bởi ban đêm khi nó tĩnh mịch). Có nghĩa là nó làm cho u ám, đánh bại và trị cho những kẻ thờ đa thần một trận.

Ông Mujahid, ông Qatadah, ông Ad-Dahhak, ông Ibn Zayd và một số người khác nói rằng đây là một minh chứng rõ ràng về Quyền lực của Đấng Tạo Hóa của ban đêm tĩnh mịch.

Tương tự, Allah (ﷻ) cũng đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ (1) وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ (2) ﴾ سورة الليل : ۱ - ۲

((Thề bởi ban đêm khi nó bao phủ; Thề bởi ban ngày khi nó sáng tỏ;))

[Surah Al-Layl: 1 – 2]

Và;

قال الله تعالى: ﴿ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴾ سورة الأنعام :

((Ngài chế đôi cảnh bình minh. Ngài làm ra ban đêm để nghỉ ngơi và mặt

trời và mặt trăng để ghi đếm thời gian. Đó là sự đo lường sắp xếp của Đấng Toàn Năng, Đấng Toàn Tri.)) [Surah Al-An`am: 96]

Sau đó thì Allah (ﷻ) đã phán: (مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى) – Rabb của Người không bỏ rơi cũng không ghét Người). Có nghĩa là Allah (ﷻ) không bỏ rơi hay ruồng bỏ Thiên sứ Muhammad (ﷺ). Và Ngài (ﷻ) cũng không hờn hay ghét bỏ Người (ﷺ).

◆. Cuộc Sống Vĩnh Cửu Vào Ngày Sau Thì Tốt Hơn Cuộc Sống Trần Tục Tạm Bợ Hiện Tại:

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى (٤) ﴾

((4- Và chắc chắn, Đòi sau tốt cho Người hơn đòi sống (hiện tại).))

Có nghĩa là nơi ở, nơi trú ẩn vào Ngày Sau thì tốt hơn cho Thiên sứ Muhammad (ﷺ) rất nhiều so với nơi ở hiện tại.

Vì lẽ này mà Thiên sứ của Allah (ﷻ) là người khiêm tốn nhất trong nhân loại về ham muốn vật chất trần tục. Và Thiên sứ của Allah (ﷻ) cũng là người xem nhẹ nhất các vấn đề hay công việc trần tục trong nhân loại. Điều này, chúng ta dễ dàng tìm thấy các dẫn chứng xác thực từ các quyển sách viết về tiểu sử của Người (ﷺ). Khi Thiên sứ Muhammad (ﷺ) gần lìa đời thì Người (ﷺ) được Allah (ﷻ) ban cho một sự lựa chọn rằng Người (ﷺ) có thể lựa chọn giữa việc được tiếp tục sống trên trần gian này mãi mãi và sau đó thì vào Thiên Đàng; hay là trở về ở gần với Allah (ﷻ). Tuy nhiên, Người (ﷺ) đã lựa chọn là được trở về ở gần với Allah (ﷻ).

Imam Ahmad đã ghi chép lại từ ông Abdullah bin Mas`ud (رضي الله عنه) như sau: *“Thiên sứ của Allah (ﷻ) nằm trên một chiếc chiếu làm bằng rom và nó để lại vết hằn trên sườn lưng của Người (ﷺ). Khi Người (ﷺ) thức dậy thì ta đã đến và chà xóa đi vết hằn trên sườn lưng của Người (ﷺ). Thấy thế, ta đã nói với Người (ﷺ) như sau: ‘Thưa Thiên sứ của Allah (ﷻ)! Người (ﷺ) sẽ cho phép chúng tôi trải lên thêm chiếc chiếu này một tấm trải êm dịu hơn chứ?’*

Người (ﷺ) đáp:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " مَا لِي وَلِلدُّنْيَا، إِنَّمَا مَثَلِي وَمَثَلُ الدُّنْيَا كَرَائِبٍ ظَلَّ تَحْتِ شَجَرَةٍ ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا "

“Chẳng có gì tốt đẹp để lại cho Ta và cho trần gian này cả. Quả thực, Ta và trần gian này giống như một người cưỡi ngựa dừng chân nghỉ ngơi dưới bóng cây. Sau đó, thì y rời nó đi.”

Imam At-Tirmidhi và Ibn Majah cũng đã ghi chép lại Hadith này từ ông Al-Mas`udi (رضي الله عنه). Imam At-Tirmidhi nói rằng Hadith này là Hadith Sahih.

◈. Vô Số Phần Thưởng Vào Ngày Sau Đang Đợi Thiên Sứ Của Allah (ﷺ):

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ (٥)﴾

((5- Và chắc chắn, Rabb của Người sẽ ban cho Người điều làm Người hài lòng;))

Có nghĩa là với Sự rộng lượng của Allah (ﷻ) thì Ngài (ﷻ) đã chuẩn bị sẵn và sẽ ban thưởng cho Thiên sứ Muhammad (ﷺ) và những ai tuân theo Người (ﷺ) vô số phần thưởng vào Ngày Sau. Một trong các phần thưởng đó là **Sông Al-Kawthar** có những lâu đài được làm bằng ngọc trai chạy dọc trên hai bờ của nó. Và đất bùn trên hai bờ sông thì có mùi xạ hương thơm ngát ngào.

Ông Abu `Amr Al-Awza`i (رضي الله عنه) ghi chép lại rằng ông Ibn `Abbas (رضي الله عنه) đã có nói như sau: “Thiên sứ Muhammad (ﷺ) được Allah (ﷻ) cho nhìn thấy rằng Ummah của Người (ﷺ) sẽ được Allah (ﷻ) ban cấp cho vô số ân phúc cùng với Người (ﷺ), và cả kho tàng châu báu nữa. Người (ﷺ) rất hài lòng về điều này. Sau đó, Allah (ﷻ) đã phán như sau: (وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ - Và chắc chắn, Rabb của Người sẽ ban cho Người điều làm Người hài lòng). Allah (ﷻ) ban thưởng cho Người (ﷺ) một triệu lâu đài trong đó có những người vợ và người hầu như ý muốn của Người (ﷺ).”

◈. Những Đặc Ân Mà Allah Đã Ban Cho Thiên Sứ Muhammad (ﷺ):

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ (٦)﴾

((6- Há Ngài đã không thấy Người mồ côi nên đã ban cho một chỗ nương tựa?))

Ayah trên là Allah (ﷻ) đề cập đến hoàn cảnh thực tế của Thiên sứ Muhammad (ﷺ) rằng:

- Cha của Người (ﷺ) là ông **Abdullah bin Abdul Muttalib** qua đời khi mẹ của Người (ﷺ) đang mang thai Người (ﷺ).
- Mẹ của Người (ﷺ) là bà **Aminah bint Wahb** qua đời khi Người (ﷺ) được sáu tuổi.
- Sau đó thì Người (ﷺ) được ông nội của Người (ﷺ) là ông **Abdul Muttalib** cứu mang và nuôi nấng. Và ông Abdul Muttalib qua đời khi Người (ﷺ) được tám tuổi.
- Sau khi ông nội của Người (ﷺ) qua đời thì người bác trai của Người (ﷺ) là ông Abu Talib lãnh nhận trách nhiệm nuôi nấng và bảo hộ cho Người (ﷺ). Ông Abu Talib đã bảo vệ, ủng hộ, và công khai ca ngợi và nâng cao phẩm chất của Người (ﷺ). Và thậm chí, ông Abu Talib còn quyết liệt ngăn cản người dân của ông hãm hại Người (ﷺ).

Khi Người (ﷺ) được bốn mươi tuổi thì Allah đã ủy thác Người (ﷺ) với Sứ mệnh Thiên sứ. Điều này trực tiếp gây ảnh hưởng đến thanh danh của ông Abu Talib nhưng ông Abu Talib vẫn giữ vững lập trường và kiên định trong việc tiếp tục bảo vệ Người (ﷺ). Tuy nhiên, ông Abu Talib vẫn tiếp tục tuân theo tôn giáo của cha ông của ông là tôn thờ các bực tượng. Mặc dù, Thiên sứ Muhammad (ﷺ) rất nỗ lực mời gọi ông Abu Talib từ bỏ tôn giáo của ông mà quay trở về với **Islam**, nhưng đã bất thành. Một thời gian ngắn trước Hijrah thì ông Abu Talib qua đời.

Đây là một sự an bài và định sẵn của Allah (ﷻ). Ngài (ﷻ) là Đấng duy nhất có toàn quyền quyết định mọi việc.

Sau khi ông Abu Talib qua đời thì người dân Quraysh thờ đa thần bắt đầu tiến hành tấn công đàn áp Người (ﷺ). Vì thế, Allah (ﷻ) đã mệnh lệnh cho Người (ﷺ) phải di cư đến thành phố Medina; nơi có người dân Al-Aws và Al-Khazraj đang chờ đợi đón tiếp và trợ giúp Người (ﷺ).

Allah (ﷻ) đã ban ân phúc cho Sunnah của Người (ﷺ) được truyền bá và phổ biến rộng rãi theo một phương thức hoàn hảo nhất.

Khi Người (ﷺ) đến Medina thì người dân ở đó đã cung cấp cho Người (ﷺ) nơi trú ẩn, sự ủng hộ, bảo vệ và sát cánh cùng với Người (ﷺ) chiến đấu chống lại kẻ thù của Islam. Cầu xin Allah (ﷻ) hải lòng với họ. Đây chính là Sự bảo vệ và Sự chăm sóc của Allah (ﷻ) dành cho Thiên sứ Muhammad (ﷺ).

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ (٧)﴾

((7- Và thấy Người lang thang (tìm Chân lý) nên đã ban cho Chỉ đạo?))

Tương tự, Allah (ﷻ) đã phán trong Surah Ash-Shura như sau:

قال الله تعالى: ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ سورة الشورى : ٥٢

((Và đúng như thế, TA đã mặc khải cho Người Tinh thần theo Mệnh Lệnh của TA. (Trước đó) Người không hề biết kinh sách và đức tin là gì. Nhưng TA đã làm Nó (Qur'an) thành một nguồn sáng mà TA dùng để hướng dẫn người nào TA muốn trong số bầy tôi của TA. Và quả thật, Người hướng dẫn (nhân loại) đến con đường ngay chính.)) [Surah Ash-Shura: 52]

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿وَوَجَدَكَ غَائِبًا فَأَغْنَىٰ (٨)﴾

((8- Và thấy Người nghèo khó nên đã ban cho sự giàu có?))

Có nghĩa là Thiên sứ Muhammad (ﷺ) nghèo khó và phải nuôi dưỡng vợ con. Vì thế, Allah (ﷻ) đã ban cho Người (ﷺ) sự giàu có, tự chủ và độc lập với tất cả những người khác bên cạnh Người (ﷺ). Vì thế, Allah (ﷻ) đã xếp loại Thiên sứ Muhammad (ﷺ) thuộc hai loại người:

- Người nghèo và giàu tính kiên nhẫn.
- Người giàu có và giàu lòng biết ơn.

Trong Sahih Al-Bukhari và Muslim, ông Abu Hurayrah (رضي الله عنه) thuật lại rằng Thiên sứ của Allah (ﷻ) đã có nói như sau:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "لَيْسَ الْغِنَى عَنْ كَثْرَةِ الْعَرِضِ، وَلَكِنَّ الْغِنَى عَنِ النَّفْسِ"

“Sự giàu có không được xác định bởi sự dồi dào của tài sản, mà sự giàu có là sự giàu có của tâm hồn.”

Trong Sahih Muslim, ông Abdullah bin Amr (رضي الله عنه) thuật lại rằng Thiên sứ của Allah (ﷻ) đã có nói như sau:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ وَرُزِقَ كِفَافًا وَفَنَعَهُ اللَّهُ بِمَا آتَاهُ"

“Chắc chắn sẽ thành công đối với những ai chấp nhận Islam, thì sẽ được Allah (ﷻ) ban cấp cho những nhu cầu thiết yếu, và Allah (ﷻ) sẽ làm cho y hài lòng với những gì mà y đã được Allah (ﷻ) ban cấp.”

◆. Thiên Sứ Muhammad (ﷺ) Sẽ Phúc Đáp Như Thế Nào Với Những Đặc Ân Mà Allah (ﷻ) Đã Ban Cấp Cho Người (ﷺ)?

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ (٩) ﴾

((9- Bởi thế, đối với trẻ mồ côi chớ nên bạc đãi (chúng);))

Có nghĩa rằng Người (ﷺ) đã từng là một trẻ mồ côi và Allah (ﷻ) đã che chở và bảo vệ cho Người (ﷺ); do đó Người (ﷺ) chớ nên đối xử bạc đãi với trẻ mồ côi.

Nói cách khác thì Người không được làm nhục, khinh miệt hoặc coi thường trẻ mồ côi; mà Người phải nên đối xử tử tế và ân cần với trẻ mồ côi.

Ông Qatadah đã nói như sau: *“Phải đối xử như một người cha nhân từ với trẻ mồ côi.”*

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ (١٠) ﴾

((10- Và đối với người hỏi xin chớ nên xua đuổi (họ);))

Có nghĩa là lúc Người (ﷺ) bị lầm đường lạc lối thì Allah (ﷻ) đã hướng dẫn Người (ﷺ) đi theo Chính đạo. Do đó, Người (ﷺ) chớ nên xua đuổi hay khinh miệt những ai tìm kiếm kiến thức chân chính để được hướng dẫn đi theo con đường ngay chính mà Allah (ﷻ) hài lòng.

Ông Ibn Ishaq nói về Lời phán “ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ” – Và đối với người hỏi xin chớ nên xua đuổi (họ); ” như sau: ‘Có nghĩa là không được trở nên ngạo mạn, độc ác, làm cho suy yếu và áp bức những bề tôi của Allah.’

Ông Qatadah thì nói rằng: ‘Nó có nghĩa là phải đối xử nhân từ, tử tế và ân cần với người nghèo.’

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ (١١) ﴾

((11- Và hãy tuyên bố về Ân huệ của Rabb của Người.))

Có nghĩa là Thiên sứ Muhammad (ﷺ) phải nói cho nhân loại biết về những Đặc ân và Ân huệ mà Allah (ﷻ) đã ban cấp cho Người (ﷺ) rằng lúc Người (ﷺ) nghèo khó, thì Ngài (ﷻ) đã làm cho Người (ﷺ) trở nên giàu có và sung túc.

Ông Abu Dawud ghi chép lại từ ông Abu Hurayrah (رضي الله عنه) rằng Thiên sứ Muhammad (ﷺ) đã có nói như sau:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " لَا يَشْكُرُ اللَّهُ مَنْ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ "

“Người nào mà không biết ơn người khác, thì y cũng không biết ơn Allah.”

Imam At-Tirmidhi cũng đã ghi chép lại Hadith này và Imam nói rằng Hadith này là **Hadith Sahih**.

Ông Abu Dawud ghi chép lại từ ông Ibn Jabir rằng Thiên sứ Muhammad (ﷺ) đã có nói như sau:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " مَنْ أُبْيِيَ بِلَاءٍ فَذَكَرَهُ فَقَدْ شَكَرَهُ، وَمَنْ كَتَمَهُ فَقَدْ كَفَرَهُ "

“Những ai vượt qua được vài điều thử thách (thiên tai, tai ương, v.v...) rồi sau đó thì kể nó ra cho những người khác biết, thì quả thực y là người biết ơn. Còn những ai giấu giếm nó, thì quả thực y là kẻ vô ơn bạc nghĩa.”

Chỉ có duy nhất ông Abu Dawud ghi chép lại Hadith này.

والله أعلم وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

سورة الشرح

SURAH ASH-SHARH

(VIỆC MỞ RA - 94)

Mặc khải tại Makkah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah, Đấng Rất mực Độ lượng, Đấng Rất mực Khoan dung.

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (١)

1- Há TA đã không mở lòng ngực cho Ngươi?

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ (٢)

2- Và đã trút bỏ khỏi Ngươi gánh nặng

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ (٣)

3- Đã đề lên lưng của Ngươi?

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ (٤)

4- Và TA đã nâng cao danh tiếng của Ngươi?

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (٥)

5- Quả thật, sự thư thả đi đôi với sự cực nhọc;

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (٦)

6- Quả thật, sự thư thả đi đôi với sự cực nhọc.

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ (٧)

7- Bồi thê, khi thư thả, hãy đứng dậy (dâng lễ Salah).

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ (٨)

8- Và hãy chăm chú vào Rabb của Người (mà cầu nguyện và hy vọng).

◆. Ý Nghĩa Của Việc Mở Rộng Lòng Ngực Của Thiên Sứ Muhammad (ﷺ):

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (١) ﴾

((1- Há TA đã không mở lòng ngực cho Người?))

Có nghĩa là Allah (ﷻ) đã phái Thiên thần đến mở rộng, nói rộng và tẩy sạch sạch lòng ngực cho Thiên sứ Muhammad (ﷺ).

Tương tự, Allah (ﷻ) cũng đã phán trong Surah Al-An'am như sau:

قال الله تعالى: ﴿ فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴾ سورة الأنعام: ١٢٥

((Bồi thê, ai là người mà Allah muốn hướng dẫn thì sẽ được Ngài mở rộng tâm lòng để đến với Islam. Và ai là người mà Allah đánh lạc hướng thì Ngài sẽ thu hẹp tâm lòng của y, chật chội đến mức y có cảm giác như đang đi lên trời. Allah đặt sự ô uế lên những kẻ không tin tưởng đúng như thế.))

[Surah Al-An'am: 125]

Tương tự như việc Allah (ﷻ) mở rộng lòng ngực của Thiên sứ Muhammad thì Ngài (ﷻ) cũng làm cho Giáo luật của Ngài (ﷻ) trở nên toàn diện, dễ dàng và phù hợp với mọi khía cạnh trong cuộc sống hàng ngày, và cũng không tạo ra sự khó khăn nào cho Thiên sứ Muhammad (ﷺ) và những ai noi theo Người (ﷻ) cả.

◆. Sự Thảo Luận Về Những Đặc Ân Mà Allah (ﷻ) Ban Cho Thiên Sứ Muhammad (ﷺ):

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ (٢) ﴾

((2- Và đã trút bỏ khỏi Người gánh nặng))

Tương tự, Allah (ﷻ) cũng đã phán trong Surah Al-Fath như sau:

قال الله تعالى: ﴿ لِيَعْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴾

سورة الفتح: ٢

((**ĐỂ Allah tha thứ cho Người tội lỗi của Người trong quá khứ và trong tương lai; và hoàn tất Ân huệ của Ngài cho Người và hướng dẫn Người theo Chính đạo;**))
[Surah Al-Fath: 2]

Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ (۳) ﴾

((**3- Đã đè lên lưng của Người?**))

Al-Inqad - الإنقض ; có nghĩa là gánh nặng.

Các vị Salaf nói về ý nghĩa của Ayah trên như sau: “Đó là một gánh nặng đè lên các người.”

Sau đó, Allah (ﷻ) đã phán như sau:

قال الله تعالى: ﴿ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ (۴) ﴾

((**4- Và TA đã nâng cao danh tiếng của Người?**))

Ông Muhajid đã nói về ý nghĩa của Ayah trên như sau: “Bất cứ khi nào TA (ﷻ) được tưởng nhớ thì các người cũng sẽ được tưởng nhớ đến.”

Ông Qatadah đã nói như sau: “Allah (ﷻ) đề cao sự tưởng nhớ dành cho Thiên sứ Muhammad (ﷺ) trong cuộc sống trần tục và cả vào Ngày Sau nữa.”

Allah (ﷻ) đã phán tiếp như sau:

قال الله تعالى: ﴿ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۵) ﴾ ﴿ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۶) ﴾

((**5- Quả thật, sự thư thả đi đôi với sự cực nhọc;**))

((**6- Quả thật, sự thư thả đi đôi với sự cực nhọc.**))

Có nghĩa là trong cuộc sống trần tục này luôn có những thử thách và khó khăn xảy ra. Và Allah (ﷻ) là Đấng đã trợ giúp những người có đức tin vượt qua được mọi thử thách và khó khăn.

Allah (ﷻ) đã phán tiếp như sau:

قال الله تعالى: ﴿ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ (۷) ﴾ ﴿ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ (۸) ﴾

((**7- Bỏ thế, khi thư thả, hãy đứng dậy (dâng lễ Salah).**))

((**8- Và hãy chăm chú vào Rabb của Người (mà cầu nguyện và hy vọng).**))

Có nghĩa là khi chúng ta được Allah trợ giúp và ban cho sự thư thả thì hãy hướng về Đấng Chủ Tể; kiên định thờ phụng Ngài (ﷻ); thỉnh cầu và phó thác hoàn toàn nơi Ngài (ﷻ).

والله أعلم وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Roh Man Ibrahim Cựu sinh viên UIA, Malaysia Chuyển dịch